

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Charitate

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

Conclusio Sexta. Inter Patres præcipuè Augustinus tradidit hanc doctrinam.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10951907-2

homo debet se habere respectu quarumcumque rerum creatarum, an nimirum illis solutus modo ad honorem Dei uti oporteat, an verò propter se liceat illis frui.

CONCLUSIO SEXTA.

Inter Patres præcipue Augustinus tradidit hanc doctrinam.

Divinâ providentiâ factum est, ut ex disputatione S. Aug. cum Pelagianis de Deo ut bonorum actuum principio per gratiam Christi, nasceretur alia disputatio, potissimum cum Juliano, de Deo ut actuum bonorum fine. Julianus siquidem existimabat extitisse in gentibus actus bonos sive virtuosos non ex Deo tamquam principio per gratiam, sed à natura. Oportebat ergo, ut Aug. adversus Julianum offenderet, quod actus illi Gentilium non à gratia sed à natura producti, non essent, prout Julianus existimabat, revera & absolute loquendo, sive omnibus consideratis, boni & virtuosus, ipsos enim aut habuisse finem malum, aut defuisse finem bonum, adeoque aut absolute malos fuisse, aut maliciam habuisse sibi adjunctam. Patet hinc quare pro sententia quam hic probandam suscepimus Augustinum præcipue allegemus. *Cum non ad suum referuntur auctorem dona Dei hoc ipso mali his utentes efficiuntur injusti.* Aug. lib. 4. contra Jul. cap. 3. *Quia quid boni sit ab homine & non propter hoc sit, propter quod fieri vera sapientia præcipit, est officio videatur bonum, ipso non recto sine peccatum est.* Aug. ibid. *Noveris non officium, sed finibus à vitio discernendas esse virtutes. Officium est autem quod faciendum est, finis vero propter quem faciendum est. Cum itaque facit homo aliquid ubi peccare non videtur, si non propter hoc facit propter quod facere debet, peccare convincitur. absque autem ut virtutes vere cuicumque serviant nisi illi, vel propter illum, cui dicimus, Deus virtutum, converte nos.* Aug. ibid. *Nam licet à quibusdam tunc vera & honeste putentur esse virtutes, cum ad seipsos referuntur, nec propter aliud expectantur, etiam tunc inflata ac superba sunt, & ideo non sunt virtutes, sed vitia jactantia sunt.* Idem lib. 19. de civit. Dei cap. 25. Si in hanc modum Augustinus de virtutibus dum in ipsis hæretur, nil mirum quod dilectionem mansuetam cuicumque creaturæ etiam indifferentis veluti vitiosam culpet, eamque cupiditatem vocet & charitati opponat: non quod non sit amanda creatura, inquit, sed si ad Creatorem referatur illa amor, non jam cupiditas sed charitas erit, tunc enim est cupiditas, cum propter se amatur creatura, tunc non utentem ad servat sed corrumpit fruentem. Augustinus lib. 9. de Trinit. cap. 8. principiis namque S. Augustini prorsus adversariis si dicas alius fruendum, quam Patre, Filio & Spiritu Sancto, sive rebus æternis & incommutabilibus. *Res quibus fruendum est, inquit, Pater, Filius, Spiritus sanctus est, eademque Trinitas* Augustinus lib. 1. de doct. christ. c. 5. & eodem libro cap. 22. *In his igitur omnibus rebus illa tantum sunt quibus fruendum est, quas æternas atque incommutabiles commemoravimus, ceteris autem utendum est ut ad illarum fruendum pervenire possimus. Et ibidem. Nec seipso quisquam frui debet, si liquido ad veritas, quia hoc seipsum debet propter se diligere, sed propter illum quo fruendum est. Ex quibus evidenter consequitur quod ex mente S. Augustini peccetur quoties quis creatura aliqua quacumque tandem fruitur. Nec enim est alia vita hominum vitiosa & culpabilis, quam male utens & male fruens.* Idem lib. 16. de civ. Dei c. 10. clarius in questionibus 83. quest. 30. *Omnis humana perversio est quod etiam vitium vocatur, fruendis uti velle atque utendis frui.* Plura alia ex Augustino allegari possent ad probandum quod verum extet præceptum omnes actus nostros in Deum referendi nisi aliud exigeret Thesum brevitatis & allegatorum claritas: unicum addimus: *Præcipit Apostolus dicens: omnia vestra in charitate fiant.* Augustinus lib. de corrept. & grat. c. 3. præceptum in his verbis etiam agnovit S. Ambrosius. *Qui est Christianus semper debet Patri suo ac Domino laudes dicere & in ejus gloriam omnia procurare; sicut ait Apostolus dicens: sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* Serm. sup. verbis Malachiæ. Post Ambrosium & Augustinum doctrinam illam

tradiderunt SS. Pontifices Leo & Gregorius. Duo sunt amores ex quibus omnes procedunt voluntates ita diversi qualitatibus, sicut dividuntur Auctoribus. Rationalis enim animus, qui sine dilectione esse non potest, aut Dei amator est, aut mundi. In dilectione Dei nulla nimia, in dilectione autem mundi cuncta sunt noxia: & ideo aternis bonis inseparabiliter inherendum, temporalibus vero transsemiter utendum est; ut peregrinantibus nobis, & ad patriam redire properantibus, quidquid de prosperitatibus mundi hujus occurrerit, viaticum sit itineris, non illecebra mansioris. S. Leo serm. 5. de jejunio 7. mensis cap. 3. His, ut alios omittamus, adjungimus Bernardum: Quidquid fatimur, jubemur facere in gloriam Dei. serm. 2. de Dixer. edit. Paris. postrem.

CONCLUSIO SEPTIMA.

Ostenditur qualiter actiones in Deum referri debeant, & quomodo quilibet id etiam prestare possit.

EX dictis patet quanto jure Deputati Facultatis Theologicae Lovaniensis inter suos articulos quos sanctae Sedi examinandos obtulerunt, posuerint hunc: Omne opus ut plene bonum sit, & ne venialiter quidem in eo delinquatur, debet ex tali charitate (generaliter sumpta) procedere, ac per ipsam referri in Dominum Deum. Huic articulo subjungunt illi & nos cum ipsis: attamen ista relatio per charitatem perfectam fieri non debet, sufficit eam fieri per charitatem imperfectam. Sed neque necessaria est relatio ex charitate actuali, sive ex charitate super quam fiat actualis reflexio. Hac namq. continua in operibus nostris reflexio est multis hujus vite distractionibus impossibilis. Sufficit ergo quod opera nostra per charitatem virtutalem in Deum referantur. Nequaquam tamen sufficit ut intellecta in Deum dirigantur, sed requiritur ut affectu: parum quoque est quod sub ipsius diei exordium cursum formetur voluntatis affectio sive intentio istius diei opera in Deum referendi. Siquidem nil certius quam formatam semel ejusmodi intentione, fieri frequentissime ut interdum exerceantur non ex charitate sed ex cupiditate, adeoque non in Deum referantur, nam ut iterum predicti Deputati: Charitas & cupiditas generatim non sunt aliud quam bona & mala voluntas: sunt bona & mala radix: quarum haec solos malos, illa proferre possit solos bonos fructus. Requiritur ergo ut eum in modum actiones procedant ex charitate, sicuti in homine avaro, ambitioso, luxurioso, lucra, honores, vetera procedunt ex avaritia, ambitione & luxuria. Quamquam alii aliis facilius possint modo iam descripto actiones suas in Deum referre, nulli tamen impossibilitatem jure cavari possunt, ne operarii quidem aut mechanici labori suo toto die intententes, in Deum opera sua referent ejusmodi homines primo, si illa & laborem suum exerceant ex sincera intentione humiliter sese subijcendi atque obedjendi divinae providentiae, qua hunc in isto, alium in illo vivendi genere constituit. Secundo, si opera sua & artes exerceant, ut exequantur divinam ordinationem, qua Deus in communis commodum statuit, ut diversa opera ob diversas necessitates & commoditates exerceantur. Tertio, si illa faciant ut sese conforment divinae voluntati, quae jubet ut sese familiamque suam hoc illove modo intertineant. Denique illa in Deum referent, si per eas quas in suo officio sibi debent, studeant satisfacere divinae justitiae peccatis suis laesae.

CONCLUSIO OCTAVA.

Deus amandus est amore praedominante; id que sub obligatione peccati mortalis.

Omne amoris praedominantis ille intelligitur amor qui cor nostrum praecipue possidet: ad quem requiritur ut objectum ejus praeter aliis sic dilectum, sive ut nil aliud aequae aut magis sit dilectum ne quidem interpretative. Ita contingit quosdam esse adeo avaros, ut in illis praedominetur amor divitiarum, alios esse adeo ambitiosos, ut in illis praedomi-